

§ 319

Revidering av de lokala ordningsföreskrifterna KSN-2024-01379

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar för egen del

1. **att** revidera förslag till ordningsföreskrifter så att tillståndet i Ekonomikumparken och Stadsträdgården ska gälla 0700 – 2200, samt
2. **att** uppdra åt förvaltningen att återkomma innan årsskiftet 2025/26 med en uppföljning och utvärdering av beslutet för att ta ställning till om fler större parker ska omfattas av regleringen

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

3. **att** anta reviderat förslag till lokala ordningsföreskrifter i enlighet med ärendets bilaga 1.

Sammanfattning

Nora Karlsson (C) föreslog i en motion väckt 22 maj 2023 att det generella förbudet mot alkoholförtäring i Uppsala kommuns lokala ordningsföreskrifter 13 § punkten f. skulle upphävas. Kommunstyrelsen beslutade den 13 december 2023 att återremittera ärendet i syfte att göra en fördjupad utredning samt föra en dialog med Polismyndigheten och Länsstyrelsen. Syftet var att utreda vilka konsekvenser ett eventuellt upphävande av alkoholförbudet kan få och samtidigt se om det är möjligt att ersätta förbudet med ett regelverk som innebär att tillåta en mindre alkoholförtäring under respektfulla former. Utredningen bör också visa om det är möjligt att tillåta alkoholförtäring på vissa undantagna platser och/eller tider.

Kommunfullmäktige antog 31 januari 2022 nya lokala ordningsföreskrifter. Beslutet anmäldes till Länsstyrelsen den 14 februari 2022. Länsstyrelsen beslutade den 7 mars 2022 att delvis upphäva de lokala ordningsföreskrifterna. Vid prövning av 20 § fyrverkerier och andra pyrotekniska varor bedömde Länsstyrelsen att det var otydligt vad som avsågs med skrivningen, att begreppen ”vårdinrättning” och ”inrättningar för djurhållning” var för otydliga, att föreskriften lade onödigt tvång på allmänheten och medförde obefogade inskränkningar i den enskildes frihet samt att föreskriften inte var så exakt att den var möjlig att tillämpa eller övervaka efterlevnaden av.

Sedan de lokala ordningsföreskrifterna antogs den 31 januari 2022 har det skett

Kommunstyrelsen
ProtokollsutdragDatum:
2024-11-20

förändringar vad gäller vilka områden som klassificeras som friluftsområden.

De ovanstående omständigheterna föranleder en revidering av de lokala ordningsföreskrifterna.

Förslaget till nya lokala ordningsföreskrifter utgår från det underlag till lokala ordningsföreskrifter som Sveriges Kommuner och Regioner utarbetat och som utkommit i en uppdaterad version under 2023.

Beslutsunderlag

- Arbetsutskottets förslag 12 november 2024 § 272
- Tjänsteskrivelse daterad 15 oktober 2024
- Bilaga 1, Förslag till lokala ordningsföreskrifter, KS rev
- Bilaga 2, Remissvar lokalpolisområde Uppsala/Knivsta
- Bilaga 3, Remissvar Räddningsnämnden
- Bilaga 4, Remissvar Barnombudet
- Bilaga 5, Remissvar Hela Människan, Blå bandet och Uppsala läns nykterhetsförbund

Yrkanden

Erik Pelling (S), Hanna Victoria Mörck (V) och Linda Eskilsson (MP) yrkar
*(1) att tillståndet i Ekonomiparken och Stadsträdgården ska gälla 0700 – 2200, samt
(2) att uppdra åt förvaltningen att återkomma innan årsskiftet 2025/26 med en
uppföljning och utvärdering av beslutet för att ta ställning till om fler större parker ska
omfattas av regleringen.*

Jennie Claesson (L) yrkar
*(3) att föreskrifterna gäller alla parker i Uppsala kommun samt
(4) att alkoholförbud gäller 00.00-07.00.*

Therez Almerfors (M), Ehsan Nasari (C) och Jonas Segersam (KD) yrkar
*(5) att det generella förbudet mot alkoholförtäring i Uppsala kommuns lokala
ordningsföreskrifter 13 § punkten f upphävs.*

Kent Kumpula (SD) yrkar bifall till Therez Almerfors (M) med fleras yrkande (5).

Kent Kumpula (SD) yrkar dessutom
*(6) att i ordningsföreskrifterna 12§ förbjuda tiggeri och
(7) att i ordningsföreskrifterna 12§ belägga gatumusik med tillståndsplikt.*

Ehsan Nasari (C) yrkar i andra hand bifall till Jennie Claessons (L) yrkanden (3) och (4).

Jennie Claesson (L) yrkar avslag till Kent Kumpulas (SD) yrkanden (6) och (7).

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen
ProtokollsutdragDatum:
2024-11-20

Jonas Segersam (KD) yrkar dessutom
(8) att ett förbud mot tiggeri läggs till i ordningsföreskrifterna.

Beslutsgång

Ordföranden ställer först Jennie Claessons yrkanden (3) och (4) mot avslag och finner att kommunstyrelsen avslår yrkandena.

Ordföranden ställer därefter Therez Almerfors (M) med fleras yrkande (5) mot avslag och finner att kommunstyrelsen avslår yrkandet.

Ordföranden ställer därefter Jonas Segersams (KD) yrkande (8) mot avslag och finner att kommunstyrelsen avslår yrkandet.

Ordföranden ställer därefter Kent Kumpulas (SD) yrkanden (6) och (7) mot avslag och finner att kommunstyrelsen avslår yrkandena.

Ordföranden ställer därefter Erik Pelling (S) med fleras yrkanden (1) och (2) mot avslag och finner att kommunstyrelsen bifaller yrkandena.

Ordföranden finner slutligen att kommunstyrelsen bifaller arbetsutskottets förslag reviderat i enlighet med Erik Pelling (S) med fleras yrkanden (1) och (2).

Reservationer

Närvarande ledamöter (M) och (C) reserverar sig mot beslutet till förmån för Therez Almerfors (M) med fleras yrkande med följande motivering:

Vi reserverar oss till förmån för att det generella förbudet mot alkoholförtäring i Uppsala kommuns lokala ordningsföreskrifter 13 § punkten f upphävs.

Kent Kumpula (SD) reserverar sig mot beslutet med följande motivering:
Sverigedemokraterna förordar ett införande av tiggeriförbud som ett tillägg till de lokala ordningsföreskrifterna. Det hitresta och organiserade tiggeriet fortsätter fortfarande i varierande skala. Det finns vid det här laget åtskilliga studier som pekar dels på kopplingen till allvarigare brottslighet som trafficking och liknande, dels tydligt visar på hur pass organiserad hela denna hantering är. Att komma åt roten till det hitresta tiggeriet är och förblir hemländernas egna ansvar. Förekomst av gatumusik kan naturligtvis ses som en i och för sig harmlös sak, men det är även ett känt fenomen att gränsen mellan detta och rent tiggeri är minst sagt flytande. Av den orsaken ser SD det som nödvändigt att någon form av tillståndsplikt för gatumusik på allmän plats införs.

Jonas Segersam (KD) reserverar sig mot beslutet till förmån för egna yrkanden.

Jennie Claesson (L) reserverar sig mot beslutet.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen
Protokollsutdrag

Datum:
2024-11-20

Särskilda yttranden

Stefan Hanna (UP) lämnar följande särskilda yttrande:

Utvecklingspartiet demokraterna, UP, anser att samma regelverk av logiska skäl borde tillämpas i samtliga större parker i Uppsala stad. Det är viktigt att de regler som införs också respekteras av Uppsalaborna och att de också följs upp för efterlevnad. Om ingen efterlevnad säkerställs urholkas invånarnas benägenhet att följa demokratiskt beslutade lagar och regler. Alkoholförtäring i stadens parker bör aldrig tillåtas mellan 22:00 – 07:00. UP anser att regleringen av elsparkcyklarna måste skärpas då det fortfarande är en mycket dålig ordning kopplad till hur dessa fordon parkeras samt hur de i hög hastighet framförs på gångområden. För att inte urholka människors respekt för de lagar och regler som finns måste kommunen bättre uppmuntra Polis att bötfälla elsparkcyklister och andra cyklister som ofta kör på gångområden och områden där det är förbjudet för annat än gående, blåljusfordon och varustransporter.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

§ 272

Revidering av de lokala ordningsföreskrifterna KSN-2024-01379

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

1. **att** anta förslag till reviderade lokala ordningsföreskrifter i enlighet med ärendets bilaga 1.

Sammanfattning

Nora Karlsson (C) föreslog i en motion väckt 22 maj 2023 att det generella förbudet mot alkoholförtäring i Uppsala kommuns lokala ordningsföreskrifter 13 § punkten f. skulle upphävas. Kommunstyrelsen beslutade den 13 december 2023 att återremittera ärendet i syfte att göra en fördjupad utredning samt föra en dialog med Polismyndigheten och Länsstyrelsen. Syftet var att utreda vilka konsekvenser ett eventuellt upphävande av alkoholförbudet kan få och samtidigt se om det är möjligt att ersätta förbudet med ett regelverk som innebär att tillåta en mindre alkoholförtäring under respektfulla former. Utredningen bör också visa om det är möjligt att tillåta alkoholförtäring på vissa undantagna platser och/eller tider.

Kommunfullmäktige antog 31 januari 2022 nya lokala ordningsföreskrifter. Beslutet anmäldes till Länsstyrelsen den 14 februari 2022. Länsstyrelsen beslutade den 7 mars 2022 att delvis upphäva de lokala ordningsföreskrifterna. Vid prövning av 20 § fyrverkerier och andra pyrotekniska varor bedömde Länsstyrelsen att det var otydligt vad som avsågs med skrivningen, att begreppen ”vårdinrättning” och ”inrättningar för djurhållning” var för otydliga, att föreskriften lade onödigt tvång på allmänheten och medförde obefogade inskränkningar i den enskildes frihet samt att föreskriften inte var så exakt att den var möjlig att tillämpa eller övervaka efterlevnaden av.

Sedan de lokala ordningsföreskrifterna antogs den 31 januari 2022 har det skett förändringar vad gäller vilka områden som klassificeras som friluftsområden.

De ovanstående omständigheterna föranleder en revidering av de lokala ordningsföreskrifterna.

Förslaget till nya lokala ordningsföreskrifter utgår från det underlag till lokala ordningsföreskrifter som Sveriges Kommuner och Regioner utarbetat och som

Kommunstyrelsens arbetsutskott
Protokollsutdrag

Datum:
2024-11-12

utkommit i en uppdaterad version under 2023.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 15 oktober 2024
- Bilaga 1, Förslag till lokala ordningsföreskrifter
- Bilaga 2, Remissvar lokalpolisområde Uppsala/Knivsta
- Bilaga 3, Remissvar Räddningsnämnden
- Bilaga 4, Remissvar Barnombudet
- Bilaga 5, Remissvar Hela Människan, Blå bandet och Uppsala läns nykterhetsförbund

Beslutsgång

Ordföranden finner att arbetsutskottet bifaller föreliggande förslag.

Särskilda yttranden

Stefan Hanna (UP) lämnar följande särskilda yttrande:

Utvecklingspartiet demokraterna, UP, anser att samma regelverk borde tillämpas i samtliga större parker i Uppsala stad. Alkoholförtäringen i stadens större parker bör inte tillåtas mellan 22:00 – 07:00.

UP anser att regleringen av elsparkcyklarna måste skärpas till då det fortfarande är en mycket dålig ordning kopplade till hur dessa fordon parkeras samt hur de i hög hastighet framförs på gångområden.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Kommunledningskontoret
Tjänsteskrivelse till kommunstyrelsen

Datum:
2024-10-15

Diarienummer:
KSN-2024-01379

Handläggare:
Andreas Falk

Revidering av de lokala ordningsföreskrifterna

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. **att** anta förslag till reviderade lokala ordningsföreskrifter i enlighet med ärendets bilaga 1.

Ärendet

Nora Karlsson (C) föreslog i en motion väckt 22 maj 2023 att det generella förbudet mot alkoholförtäring i Uppsala kommuns lokala ordningsföreskrifter 13 § punkten f. skulle upphävas. Kommunstyrelsen beslutade den 13 december 2023 att återremittera ärendet i syfte att göra en fördjupad utredning samt föra en dialog med Polismyndigheten och Länsstyrelsen. Syftet var att utreda vilka konsekvenser ett eventuellt upphävande av alkoholförbudet kan få och samtidigt se om det är möjligt att ersätta förbudet med ett regelverk som innebär att tillåta en mindre alkoholförtäring under respektfulla former. Utredningen bör också visa om det är möjligt att tillåta alkoholförtäring på vissa undantagna platser och/eller tider.

Kommunfullmäktige antog 31 januari 2022 nya lokala ordningsföreskrifter. Beslutet anmälades till Länsstyrelsen den 14 februari 2022. Länsstyrelsen beslutade den 7 mars 2022 att delvis upphäva de lokala ordningsföreskrifterna. Vid prövning av 20 § fyrverkerier och andra pyrotekniska varor bedömde Länsstyrelsen att det var otydligt vad som avsågs med skrivningen, att begreppen "vårdinrättning" och "inrättningar för djurhållning" var för otydliga, att föreskriften lade onödigt tvång på allmänheten och medförde obefogade inskränkningar i den enskildes frihet samt att föreskriften inte var så exakt att den var möjlig att tillämpa eller övervaka efterlevnaden av.

Sedan de lokala ordningsföreskrifterna antogs den 31 januari 2022 har det skett förändringar vad gäller vilka områden som klassificeras som friluftsområden.

De ovanstående omständigheterna föranleder en revidering av de lokala

ordningsföreskrifterna.

Förslaget till nya lokala ordningsföreskrifter utgår från det underlag till lokala ordningsföreskrifter som Sveriges Kommuner och Regioner utarbetat och som utkommit i en uppdaterad version under 2023.

Beredning

Ärendet har beretts av kommunledningskontoret.

Efter beslut i kommunstyrelsen den 11 juni 2024 remitterades förslaget till lokala ordningsföreskrifter till lokalpolisområde Uppsala/Knivsta och Räddningsnämnden. Utöver dessa remissinstanser har den ideella föreningen Barnombudet lämnat synpunkter på förslaget. De ideella föreningarna Hela Människan, Blå bandet och Uppsala läns nykterhetsförbund har gemensamt lämnat synpunkter på förslaget till lokala ordningsföreskrifter.

Föredragning

Om lokala ordningsföreskrifter

Enligt 3 kap. 8 § ordningslagen (1993:1617) (OL) får kommunerna meddela föreskrifter för att upprätthålla den allmänna ordningen på offentlig plats. Kommunerna kan vidare enligt 3 kap. 9 § OL meddela föreskrifter för att hindra att människors hälsa eller egendom skadas till följd av användningen av pyrotekniska varor.

Överträdelse av lokala ordningsföreskrifter är straffbelagda – den som uppsåtligt eller av oaktsamhet bryter mot lokala ordningsföreskrifter kan dömas till penningböter (3 kap. 22 § OL). Det ställs därför krav på att föreskrifterna ska vara tydliga och ändamålsenliga.

Som allmänt krav gäller vidare att lokala ordningsföreskrifter inte får angå förhållanden som är reglerade i ordningslagen eller annan författning eller som enligt ordningslagen eller annan författning kan regleras på något annat sätt. Lokala ordningsföreskrifter får inte heller lägga onödigt tvång på allmänheten (3 kap 12 § OL).

13 § förtäring av alkohol

Av Sveriges Kommuner och Regioners underlag för allmänna lokala ordningsföreskrifter (cirkulärnummer 23:04) framgår att lokala ordningsföreskrifter om förbud mot alkoholförtäring bör inte meddelas annat än för sådana särskilt angivna platser i en kommun där det finns starka skäl för det. Ett sådant förbud bör inte omfatta samtliga offentliga platser utan endast de platser där ett sådant förbud är särskilt motiverat från ordningssynpunkt, exempelvis området kring ett torg eller någon annan offentlig plats som är livligt trafikerad.

I kommunens senaste trygghetsundersökningar får medborgarna svara på vilka platser man upplevde som obehagliga eller otrygga att vistas på. De platser som nämndes som mest otrygga var bland annat parker, där somliga medborgare uppgav att man aktivt undviker parker på grund av problematiken kopplat till alkoholförtäring. Även inom kartläggningen *Effektiv samordning för trygghet* ses problembilder i parker och allmänna platser i centrala Uppsala med ordningsstörningar som uppkommer genom berusning. Under år 2022 rapporterades över 730 ordningsstörningar kopplade till alkoholpåverkade personer i city.

I Uppsala får i dagsläget spritdrycker, vin och starköl inte förtäras inom anläggningar för lek eller idrott, järnvägsområde inklusive perronger och väntsalar, skolgårdar, kyrkogårdar och begravningsplatser eller friluftsbad enligt 3 §. Därtill råder ett *generellt förbud* i de områden som framgår av bilagd lista till lokala ordningsföreskrifter. Det område där ett generellt förbud råder är de centrala delarna av staden med parker så som Stadsträdgården och Ekonomikumparken (även kallad Ekoparken).

Andra kommuner har valt olika upplägg för att upprätthålla den allmänna ordningen på offentlig plats. I Stockholm stad är alkoholförtäring *generellt tillåtet*, men lokala förbud råder på ett antal platser likt för den lista som redovisades ovan. Gällande parker har Stockholm stad valt att tillåta alkoholförtäring men ett förbud råder mellan vissa tider där man bedömt att ett förbud behövs för att upprätthålla den allmänna ordningen.

Förslaget i bilaga 1 är att ersätta det generella förbudet med ett regelverk som innebär att tillåta alkoholförtäring på vissa undantagna platser och vissa tider. Förslaget är begränsat till Stadsträdgården och Ekonomikumparken/Observatorieparken och anges i detalj i kartskisser i samma bilaga. Ett förbud mot alkoholförtäring skulle fortfarande gälla även på dessa platser under tidsspannet 00:00 – 07:00.

Avgränsning till två geografiska platser under bestämda tider medför att de reviderade ordningsföreskrifterna inte skulle innebära en alltför drastisk förändring som skulle kunna inverka menligt på den allmänna ordningen samtidigt som eventuella ordningsstörningar enklare kan omhändertas med riktade patrulleringar av exempelvis väktare och ordningsvakter. Allvarigare ordningsstörningar och brott hanteras redan idag utifrån andra regelverk.

Därtill medför en avgränsad lättnad av regelverket möjlighet till att utvärdera de reviderade ordningsföreskrifterna med en jämförelse mot de parker där det allmänna förbudet kvarstår.

I sitt yttrande föreslår Polismyndigheten två justeringar till förslaget. Gällande Stadsträdgården förordar de att alkoholförtäring i Stadsträdgården tillåts lördag och söndag samt vardagar efter klockan 17:00 under sommarsäsongen. I Ekonomikumparken och Observatorieparken föreslås alkoholförtäring vara tillåtet enbart i samband med valborgshelgen. Därutöver lägger Polismyndigheten ett förslag om att inrätta alkoholförbud i vissa stadsdelscentrum. Gottsunda centrum, Gränby centrum, Gränbystaden, Rosendals nya centrum med flera anges som exempel.

14 § Bruk av lustgas

Polismyndigheten föreslår, utöver de revideringar som redogjorts för ovan, ett tillägg till de lokala ordningsföreskrifterna gällande bruk av lustgas i berusningssyfte på offentlig plats samt på förskole- och skolområden.

Kommunerna får meddela föreskrifter för att upprätthålla den allmänna ordningen på offentlig plats. Det är enbart föreskrifter för användningen av pyrotekniska varor som också kan beakta människors hälsa. Andra kommuner, såsom till exempel Partille och Nacka, har infört förbud mot bruk av lustgas i berusningssyfte, i syfte att upprätthålla den allmänna ordningen.

Det föreslås att förbud mot bruk av lustgas införs i syfte att upprätthålla den allmänna ordningen och att förbudet ska gälla inom samma områden som förbudet för förtäring av alkohol.

21 § fyrverkerier och andra pyrotekniska varor

I ordningslagen finns en grundläggande bestämmelse om tillstånd för användning av pyrotekniska varor. Enligt 3 kap. 7 § OL får pyrotekniska varor inte användas utan tillstånd av Polismyndigheten, om användningen med hänsyn till tidpunkten, platsens belägenhet och övriga omständigheter innebär risk för skada på eller någon beaktansvärd olägenhet för person eller egendom. Tillståndsplikten är alltså redan reglerat i lag.

Kommunala ordningsföreskrifter om pyrotekniska varor stödjer sig på två olika paragrafer i ordningslagen. Den första bestämmelsen återfinns i 3 kap. 8 § OL om kommunens rätt att utfärda lokala föreskrifter för att motverka ordningsstörningar på offentliga platser. Föreskrifter med stöd av den paragrafen syftar till att upprätthålla den allmänna ordningen, gäller på offentlig plats eller därmed jämställd plats. Platserna ska tydligt anges så att inga oklarheter uppstår vid tillämpningen av föreskriften.

Av 3 kap. 9 § OL framgår att kommunen får meddela ytterligare föreskrifter för kommunen eller del av denna som behövs för att *förhindra att människors hälsa eller egendom skadas* till följd av användningen av pyrotekniska varor. Reglering i lokala ordningsföreskrifter med stöd av denna bestämmelse kan ske även på andra platser än offentlig plats eller plats som kommunen jämställt med sådan plats.

Föreskrifter med stöd av 3 kap. 9 § OL kan gälla för vissa särskilt känsliga platser som vid sjukhus och vårdhem eller på platser där risken är påtaglig för att människors hälsa eller egendom (så som husdjur) skadas till följd av användningen av pyrotekniska varor. Endast i undantagsfall bör totalförbud införas och då med ett mycket begränsat geografiskt tillämpningsområde, till exempel vid ett sjukhus. Platserna som omfattas ska anges noga.

För att säkerställa den allmänna ordningen och för att förhindra att människors hälsa eller egendom skadas lämnas förslag till reviderade ordningsföreskrifter. Dessa reviderade ordningsföreskrifter tar Länsstyrelsen beslut av den 7 mars 2022 och dess motivering i beaktande.

Med utgångspunkt i frågan om upprätthållande av allmän ordning krävs ett visst antal personer på en plats för att ordningsstörningar ska antas kunna uppkomma. Förslaget använder brytgränsen tätort med mer än 2 000 invånare. I större samhällen finns det också fler byggnader och risken för egendomsskador kan därmed i generella termer anses öka. Detta leder till att fem tätorter i Uppsala kommun omfattas av tillståndsplikt från Polismyndigheten för fyrverkerier och pyroteknik på offentlig plats eller därmed jämställd plats. Dessa orter är Björklinge, Bälinge, Lindbacken, Storvreta och Uppsala.

Därutöver tillkommer platser där totalförbud råder för använda pyrotekniska varor för att förhindra att människors hälsa eller egendom skadas. Platserna har enligt ordningslagens krav avgränsats till Akademiska sjukhuset, Hospice Palliativt centrum och SLU Universitetsdjursjukhuset (smådjur- och hästkliniken).

Polismyndigheten förordar i sitt yttrande ett generellt förbud i hela kommunen mot fyrverkerier och andra pyrotekniska varor och att undantagstiden för polistillstånd gäller hela kommunen.

Andra kommuner har under åren beslutat om generella, eller långtgående, förbud mot fyrverkerier och andra pyrotekniska varor. Praxis från förvaltningsrätter och kammarrätter ger dock uttryck för stor restriktivitet i den här frågan. Exempelvis prövades i en dom från Kammarrätten i Sundsvall (2019-11-06 i mål nr 3003-18) en föreskrift som innebar att tillstånd krävdes för fyrverkerier inom alla tätorter och byar med sammanhållen bebyggelse, med undantag för nyårsafton 23:00-01:00 och Valborg

20:00-23:00. Kammarrätten konstaterade att den generella tillståndsplikten hade ett stort och ospecificerat geografiskt tillämpningsområde och att beslutet stred mot bestämmelsen i 3 kap. 12 § OL, eftersom det lade onödigt tvång på allmänheten och innebar obefogade inskränkningar i den enskildes frihet. Förvaltningsrätten i Göteborg har i två domar (2020-11-09 i mål nr 5613-19 och 2021-03-18 i mål nr 15575-20) på motsvarande sätt funnit att lokala föreskrifter med förbud mot användning av pyrotekniska varor inom hela kommunen är för långtgående och strider mot bestämmelsen i 3 kap. 12 § OL. Förvaltningsrätten i Växjö har i en dom (2022-03-10 i mål nr 5100-21) också funnit att föreskrifter med en omfattande generell tillståndsplikt för alla årets dagar utom några timmar på nyårsnatten, är för långtgående och strider mot bestämmelsen i 3 kap. 12 § OL.

Som framgår av beskrivningen av föreliggande ärende beslutade Länsstyrelsen 7 mars 2022 att delvis upphäva Uppsala kommuns ordningsföreskrifter på detta område med motiveringen att föreskriften lade onödigt tvång på allmänheten och medförde obefogade inskränkningar i den enskildes frihet samt att föreskriften inte var så exakt att den var möjlig att tillämpa eller övervaka efterlevnaden av.

Ett generellt förbud i hela kommunen mot fyrverkerier och andra pyrotekniska varor skulle således med största sannolikhet inte vara genomförbart.

Räddningsnämnden har i sitt yttrande inget att erinra mot förslaget. De anger att föreskrifterna gällande fyrverkerier och andra pyrotekniska varor är tydliga och väl avvägda. Räddningsnämnden anser också att föreskrifterna tydligt beskriver vikten av att räddningsvägar, uppställningsplatser, brandposter, brandsläckningsutrustningar, rökluckor och utrymningsvägar inte blockeras och att räddningstjänstens arbete inte hindras.

3 § ordningsföreskrifternas tillämpningsområde

Sedan de lokala ordningsföreskrifterna antogs den 31 januari 2022 har det skett förändringar vad gäller vilka områden som klassificeras som friluftsområden. Detta har medfört ett behov av revidering av ordningsföreskrifterna som framgår av bilaga 1.

Polismyndigheten anför i sitt yttrande att friluftsområden och liknande områden som har tagits bort i förslaget i 3§ och därmed med inte finns i nuvarande skrivning bör stå kvar.

Skälet till att vissa platser tagits bort är att regler för dessa platser numera återfinns i annan lagstiftning. Som allmänt krav på lokala ordningsföreskrifter gäller att de inte får angå förhållanden som är reglerade i annan författning.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt i ärendet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 15 oktober 2024
- Bilaga 1, Förslag till lokala ordningsföreskrifter
- Bilaga 2, Remissvar lokalpolisområde Uppsala/Knivsta
- Bilaga 3, Remissvar Räddningsnämnden
- Bilaga 4, Remissvar Barnombudet

- Bilaga 5, Remissvar Hela Människan, Blå bandet och Uppsala läns nykterhetsförbund

Kommunledningskontoret

Ingela Hagström
Tillförordnad stadsdirektör

Ola Hägglund
Ekonomidirektör och biträdande
stadsdirektör

Reglerande styrdokument

Beslutsfattare:
Kommunfullmäktige

Dokumentansvarig:
Stadsjurist

Datum:
2024-11-20

Diarienummer:
KSN-2024-01379

Lokala ordningsföreskrifter för Uppsala kommun

Lokala föreskrifter

Taxor och avgifter

Kriterier

Innehåll

Inledning	3
Lokala ordningsföreskrifter	3
Föreskrifternas innehåll och tillämpningsområde	3
Lastning av varor med mera	5
Schaktning, grävning med mera	5
Störande buller.....	5
Containrar, byggsäckar och andra skrymmande anordningar med likvärdig funktion	5
Markiser, flaggor och skyltar	6
Affischering, annonser eller liknande anslag	6
Högtalarutsändning.....	6
Insamling av pengar.....	6
Förtäring av alkohol.....	6
Bruk av lustgas	7
Tillfällig försäljning.....	7
Camping.....	7
Badförbud	8
Hundar	8
Fyrverkeri och andra pyrotekniska varor	8
Sprängning och skjutning med eldvapen med mera	8
Uthyrning av enpersonsfordon.....	8
Avgift för att använda offentlig plats.....	9
Överträdelse av lokal ordningsföreskrift	9
Bilaga 1	10
Bilaga 2	11
Bilaga 3	12

Inledning

Uppsala kommun har rätt att, utöver de regler som finns i 3 kap. ordningslagen om ordning och säkerhet på offentliga platser, meddela ytterligare bestämmelser om hur den allmänna ordningen i kommunen ska upprätthållas. Kommunen kan endast meddela föreskrifter som går längre än de allmänna bestämmelserna i ordningslagen och får inte begränsa de allmänna ordningsföreskrifterna som finns i ordningslagen.

Frågor som är reglerade i någon annan författning eller som kan regleras med stöd av en annan författning kan inte regleras i de lokala ordningsföreskrifterna.

Lokala ordningsföreskrifter

Uppsala kommun föreskriver följande med stöd av 1 § förordningen (1993:1632) med bemyndigande för kommuner och länsstyrelser att meddela lokala föreskrifter enligt ordningslagen (1993:1617).

Föreskrifternas innehåll och tillämpningsområde

1 §

Grundläggande bestämmelser om allmän ordning och säkerhet på offentlig plats finns i 3 kap. ordningslagen.

Dessa lokala ordningsföreskrifter innehåller ytterligare bestämmelser om hur den allmänna ordningen i Uppsala kommun ska upprätthållas. Bestämmelserna i 20 § har till syfte dels att upprätthålla den allmänna ordningen, dels att hindra att människors hälsa eller egendom skadas till följd av användningen av pyrotekniska varor.

2 §

Föreskrifterna är tillämpliga på alla platser inom kommunen som är offentlig plats enligt 1 kap. 2 § första stycket 1–4 ordningslagen om inte annat anges. Bestämmelsen i 20 § är även tillämplig på andra än offentliga platser inom kommunen, på de platser som anges i paragrafen samt på de platser som framgår av bilagd karta.

För områden som kommunen har upplåtit till torghandel gäller också kommunens föreskrifter om torghandel.

3 §

Vid tillämpningen av 3 kap. ordningslagen och dessa föreskrifter ska, med stöd av 1 kap. 2 § andra stycket ordningslagen, följande områden jämföras med offentlig plats:

- a. anläggningar för lek, idrott eller camping,
- b. järnvägsområde, inklusive perronger och väntsalar,
- c. skolgårdar, d. kyrkogårdar och begravningsplatser,
- e. följande friluftsområden och liknande områden:

- Björklinges friluftsområde
- Eriksleden
- Gamla Uppsala-stråket (Röboåsen-Tunåsen)

- Granebergsskogen
- Kung Skutes hög
- Kronåsen
- Lerdammsparken
- De delar av Linnéstigarna som inte är naturreservat
- Mälarpromenaden längs Ekoln
- Salstaleden
- Stabbyskogen/Stabby backes friluftsområde
- Ulva kvarn friluftsområde
- De delar av Upplandsleden som inte är naturreservat
- Vedyxaskogens friluftsområde
- Vårdsätra strandpromenad

f. följande friluftsbad:

- Borgardalsbadet
- Fjällnorabaden
- Hammarskogsbadet
- Hosjöbadet
- Lafsenbadet
- Lerhagsbadet
- Lyssnarängsbadet
- Måviksbadet
- Prästängens hundbad
- Sandviksbadet
- Skyttorpsbadet
- Storvadsbadet
- Sturvretabadet
- Sunnerstabadet
- Södersjöbadet
- Testenbadet
- Ulvabadet
- Vårdsätrabaden
- Wikbadet

4 §

Innan polismyndigheten fattar beslut om tillstånd enligt 7 §, 10 § första stycket, 11 §, 12 §, 15 § första stycket, 20-21 §§ och 22 §, bör kommunen ges tillfälle att yttra sig.

Lastning av varor med mera

5 §

Vid lastning, forsling, lossning och annan hantering ska den som är ansvarig för åtgärden göra vad som behövs för att undvika att allmänheten utsätts för tillfälliga olägenheter genom damm, spill eller dålig lukt. Den som är ansvarig för åtgärden ska även garantera säkerhet och framkomlighet för allmänheten vid lyft av gods över gång och cykelvägar.

Avlastning och uppläggning av gods får inte ske så att räddningsvägar, uppställningsplatser, brandposter, brandsläckningsutrustningar, rökluckor och utrymningsvägar blockeras eller att räddningstjänstens arbete hindras. Vid avlastning och uppläggning av gods ska den som är ansvarig för åtgärden säkerställa framkomligheten för allmänheten.

Schaktning, grävning med mera

6 §

Den som är ansvarig för upptagande av grus, jord eller sand, tippning av fyllnadsmassor, schaktning, grävning, löv- och sandblåsning eller annat liknande arbete ska se till att det sker på ett sådant sätt att allmänheten utsätts för minsta möjliga olägenhet.

Nämnda arbetet får inte ske så att räddningsvägar, uppställningsplatser, brandposter, brandsläckningsutrustningar, rökluckor och utrymningsvägar blockeras eller att räddningstjänstens arbete hindras.

Störande buller

7 §

Arbete som orsakar störande buller för personer på offentliga platser, såsom stenkrossning, pålning och nitning eller annat liknande arbete, får inte ske utan polismyndighetens tillstånd.

Containrar, byggsäckar och andra skrymmande anordningar med likvärdig funktion

8 §

Följande gäller för containrar, byggsäckar och andra skrymmande anordningar med likvärdig funktion som ska ställas upp på offentlig plats.

Ägaren eller den som är i ägarens ställe är skyldig att tydligt märka objektet med namn, telefonnummer och adress.

Skrymmande anordningar får inte placeras så att räddningsvägar, uppställningsplatser, brandposter, brandsläckningsutrustningar, rökluckor och utrymningsvägar blockeras eller att räddningstjänstens arbete hindras.

Markiser, flaggor och skyltar

9 §

Markiser, flaggor och skyltar får inte sättas upp så att de skjuter ut över en gångbana på lägre höjd än 2,50 meter och minst 0,5 meter från körbanekant, över en cykelbana på lägre höjd än 3,20 meter och minst 0,5 meter från körbanekant eller över en körbana på lägre höjd än 4,60 meter.

Markiser, flaggor och skyltar får inte placeras så att räddningsvägar, uppställningsplatser, brandposter, brandsläckningsutrustningar, rökluckor och utrymningsvägar blockeras eller att räddningstjänstens arbete hindras.

Affischering, annonser eller liknande anslag

10 §

Affischer, annonser eller liknande anslag får inte utan tillstånd av Polismyndigheten sättas upp på yta som vetter mot offentlig plats.

Tillstånd behövs inte för att sätta upp anslag på tavlor, pelare eller andra liknande anordningar som är avsedda för detta ändamål. Inte heller krävs tillstånd för näringsidkare att sätta upp annonser och andra tillkännagivanden som avser näringsidkarens rörelse på byggnad där rörelsen finns.

Högtalarutsändning

11 §

Information, reklam, propaganda eller andra budskap som riktar sig till personer på offentliga platser, får inte ske genom högtalare eller liknande utan tillstånd av Polismyndigheten.

Insamling av pengar

12 §

Polismyndighetens tillstånd krävs för insamling av pengar i bössor eller liknande.

Tillstånd enligt första stycket behövs dock inte när insamlingen ska ske i samband med framförande av musikaliskt eller annat konstnärligt verk eller utgör ett led i en tillståndspliktig allmän sammankomst eller offentlig tillställning

Förtäring av alkohol

13 §

Spritdrycker, vin och starköl, andra alkoholdrycker eller alkoholdrycksliknande preparat med en alkoholhalt överstigande 3,5 volymprocent får inte förtäras inom följande områden:

- a. anläggningar för lek eller idrott,
- b. järnvägsområde, inklusive perronger och väntsalar,
- c. skolgårdar,
- d. kyrkogårdar och begravningsplatser,
- e. friluftsbad enligt 3 § f ovan, samt
- f. de områden som framgår av bilaga 1

Mellan klockan 07.00 - 22.00 är dock alkoholförtäring tillåten i de områden som framgår av bilaga 2.

Bruk av lustgas

14 §

Lustgas får inte brukas i berusningssyfte inom följande områden:

- a. anläggningar för lek eller idrott,
- b. järnvägsområde, inklusive perronger och väntsalar,
- c. skolgårdar,
- d. kyrkogårdar och begravningsplatser,
- e. friluftsbad enligt 3 § f ovan, samt
- f. de områden som framgår av bilaga 1

Tillfällig försäljning

15 §

För ambulerande försäljning inom det område som avgränsas i bilaga 1 krävs Polismyndighetens tillstånd.

Med tillfällig försäljning avses sådan gatuförsäljning som tar offentlig plats i anspråk endast tillfälligt och i obetydlig omfattning och som därför inte kräver tillstånd enligt 3 kap. 1 § ordningslagen.

Camping

16 §

Camping i tält, husvagn, bil, övernattning utomhus eller bosättning får inte ske på offentlig plats eller på plats som jämställs med offentlig plats, såvida marken inte upplåtits för eller särskilt inrättats för sådant ändamål eller Uppsala kommun eller annan markägare bestämt att camping eller bosättning under viss tid får äga rum där.

På de platser som anges under 3 § e är camping i tält eller liknande tillåten.

Badförbud

17 §

Bad är förbjudet inom hamnområdet och i närheten av markerade kablar. Bad får inte heller ske från Hamnspången, Tullgarnsbron, Kungsängsbron, Vindbron eller Flottsundsbron.

Hundar

18 §

Hundens ägare, den som tagit emot en hund för underhåll eller nyttjande eller den som endast tillfälligt vårdar en hund är skyldig att följa bestämmelserna i 19 och 20 §§. Det som sägs i dessa paragrafer gäller inte för ledarhund för synskadad person, för certifierad eller godkänd assistanshund eller för polishund i tjänst.

19 §

Hundar ska hållas kopplade eller hållas under liknande kontroll som om de vore kopplade, på offentlig plats samt inom områden som jämföras med offentlig plats.

Tikar ska under löptid hållas kopplade när de vistas utanför inhägnade områden.

Hundar får inte vistas på begravningsplatser.

20 §

Föreningar efter hundar ska plockas upp på offentliga platser samt platser jämföras med offentliga platser i § 3.

Fyrverkeri och andra pyrotekniska varor

21a §

Tillstånd av Polismyndigheten krävs för att använda pyrotekniska varor på platser som framgår av bilaga 2, utom från kl. 18.00 på nyårsafton till kl. 02.00 på nyårsdagen

22b §

Det är alltid förbjudet att använda pyrotekniska varor närmare än 200 meter från Akademiska sjukhuset, Hospice Palliativt centrum och SLU Universitetsdjursjukhuset (smådjur- och hästkliniken).

Sprängning och skjutning med eldvapen med mera

23 § Tillstånd av Polismyndigheten krävs för sprängning och skjutning med eldvapen samt kolsyre-, luft-, fjäder- paintballvapen eller motsvarande vapen som avses i 2 kap 1 § andra stycket vapenlagen.

Uthyrning av enpersonsfordon

24 §

Polismyndighetens tillstånd krävs för att bedriva uthyrning av enpersonsfordon.

Med enpersonsfordon avses sparkcyklar, cyklar, mopeder eller liknande fordon, oberoende om de har ett eller flera hjul, en sitt- eller ståplats för föraren och oberoende av om de är försedda med motor eller inte.

Avgift för att använda offentlig plats

25 §

För användning av offentlig plats och område som kommunen jämställt med sådan plats har kommunen rätt att ta ut en avgift enligt de grunder som har beslutats av kommunfullmäktige.

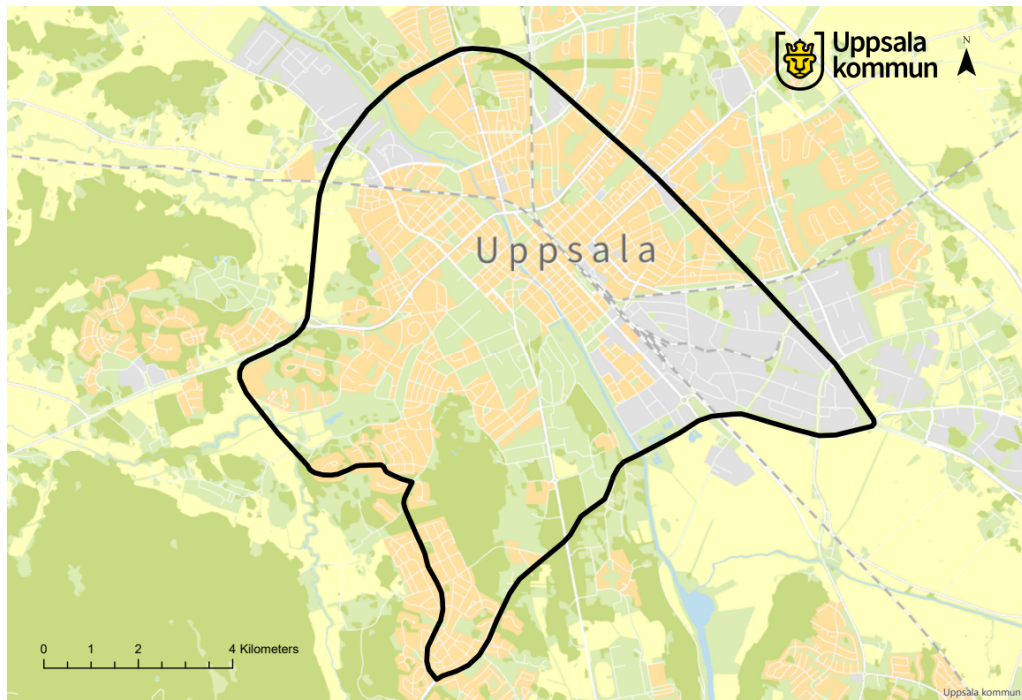
Överträdelse av lokal ordningsföreskrift

26 §

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot dessa föreskrifter kan dömas till penningböter enligt 3 kap. 22 § andra stycket ordningslagen.

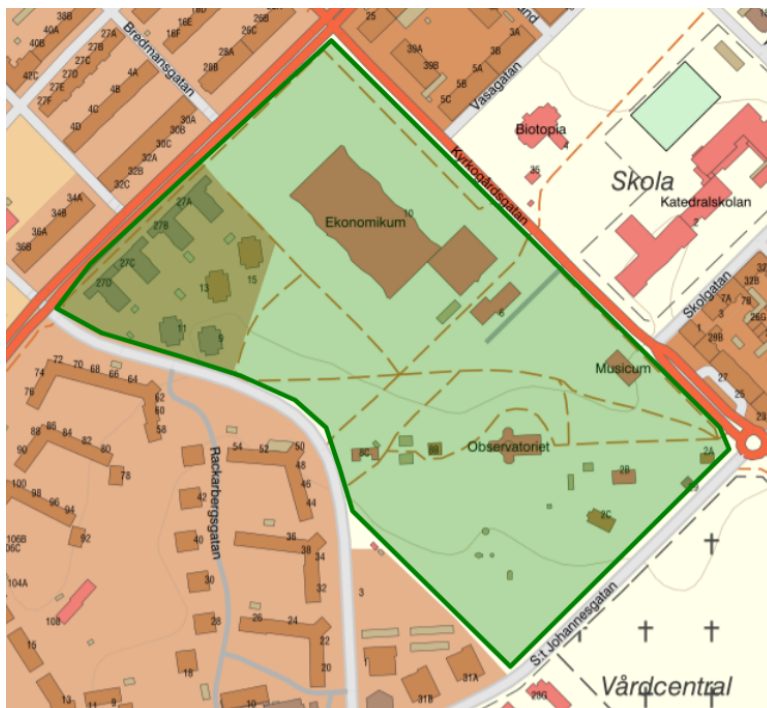
I ordningslagen finns också bestämmelser om förelägganden och förverkande

Bilaga 1 – Förbud mot alkoholförtäring på allmän plats enligt LOF 13 §

Bilaga 2 – Undantag från förbud mot alkoholförtäring på allmän plats enligt LOF 13
§ Inom nedanstående områden är alkoholförtäring tillåten mellan kl 07.00 till 22.00.

Ekonomikumparken och observatorieparken

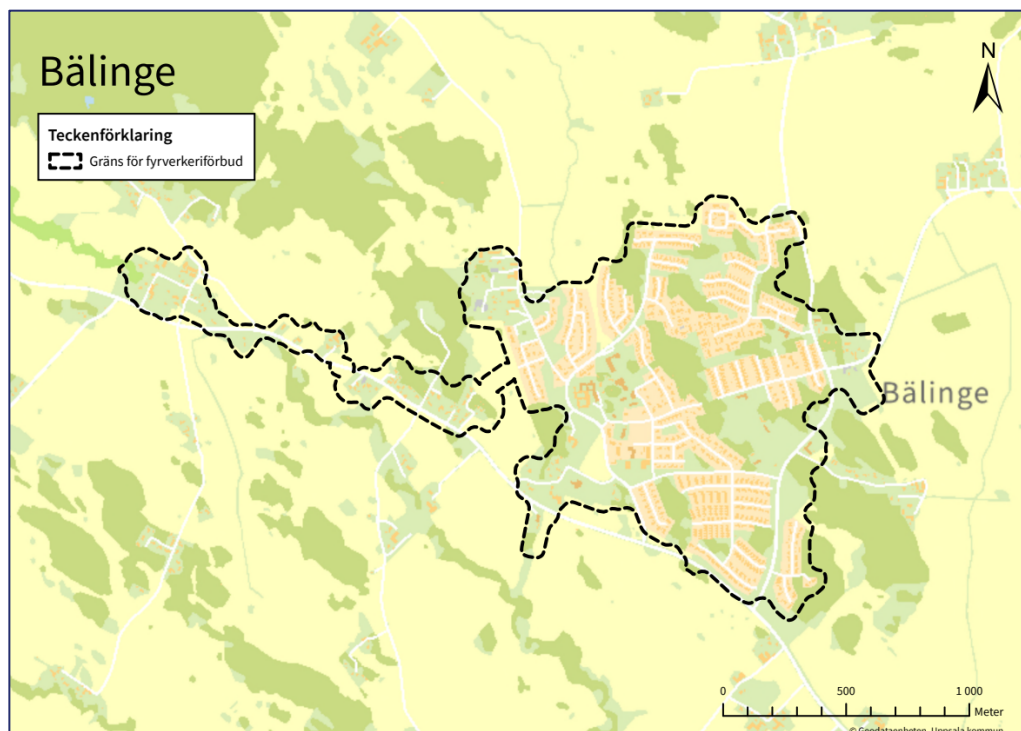
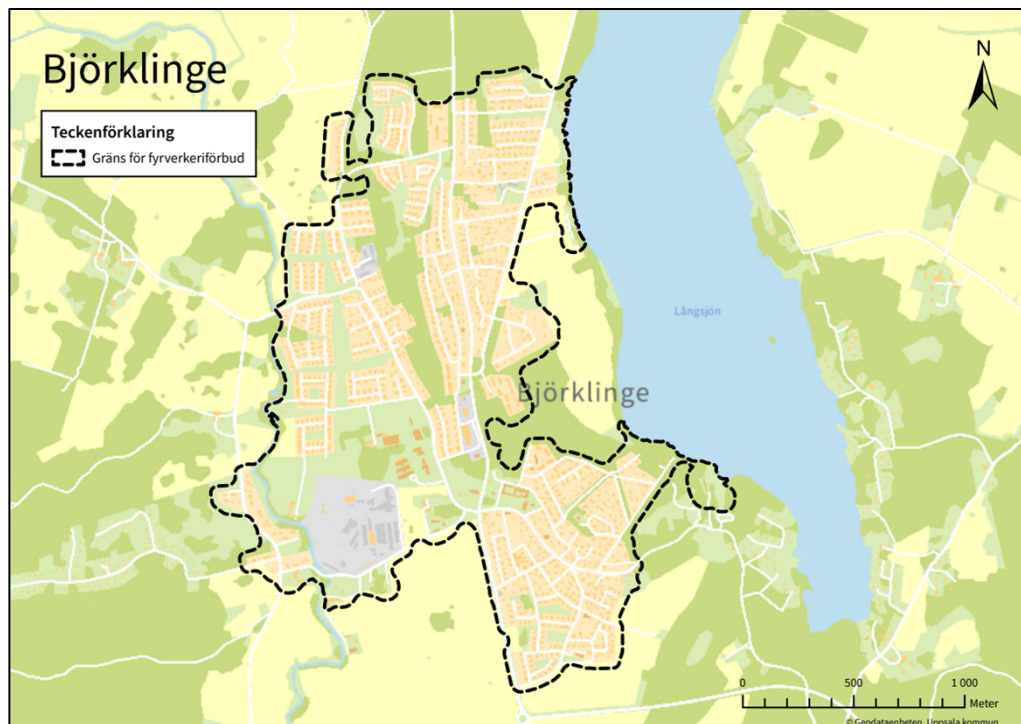

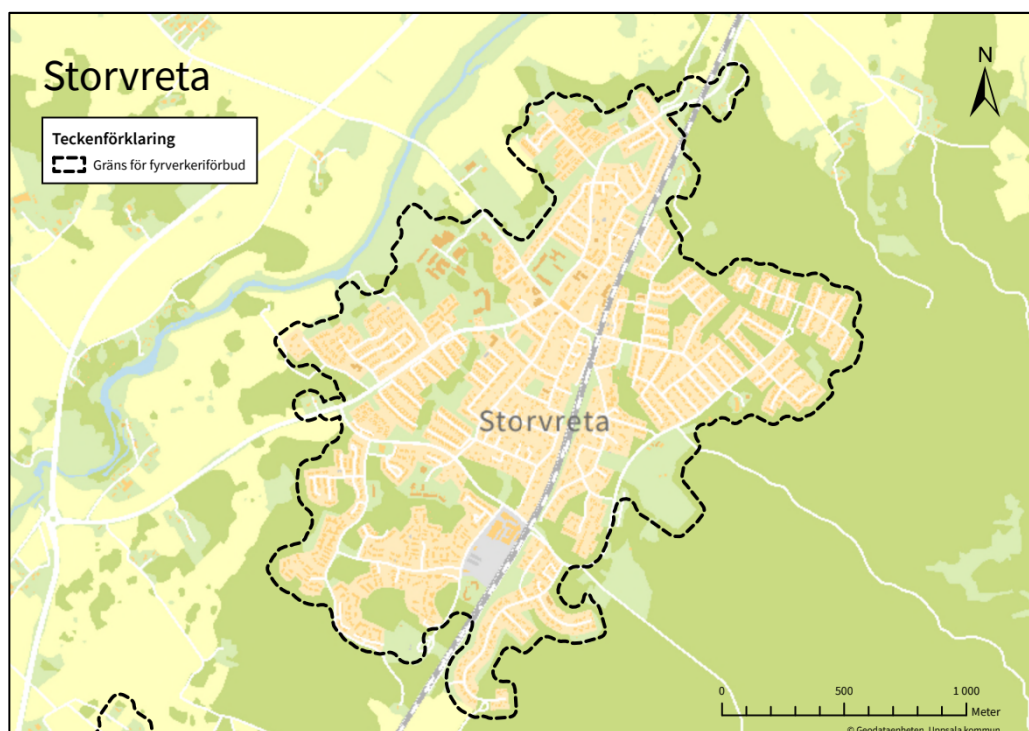
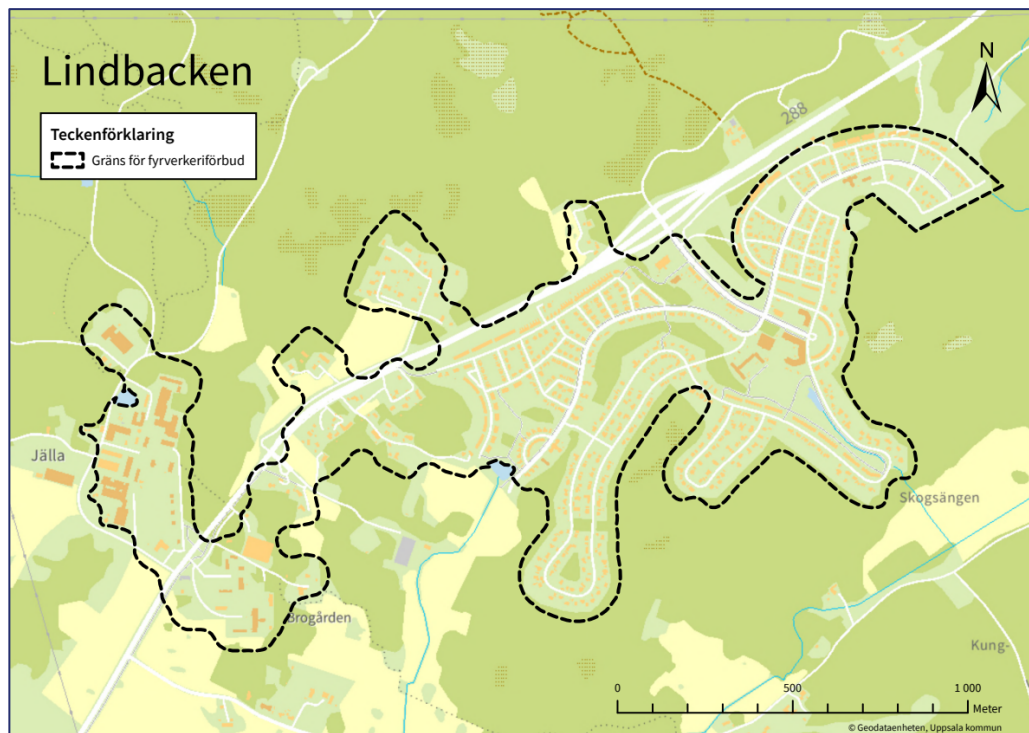
Stadsträdgården

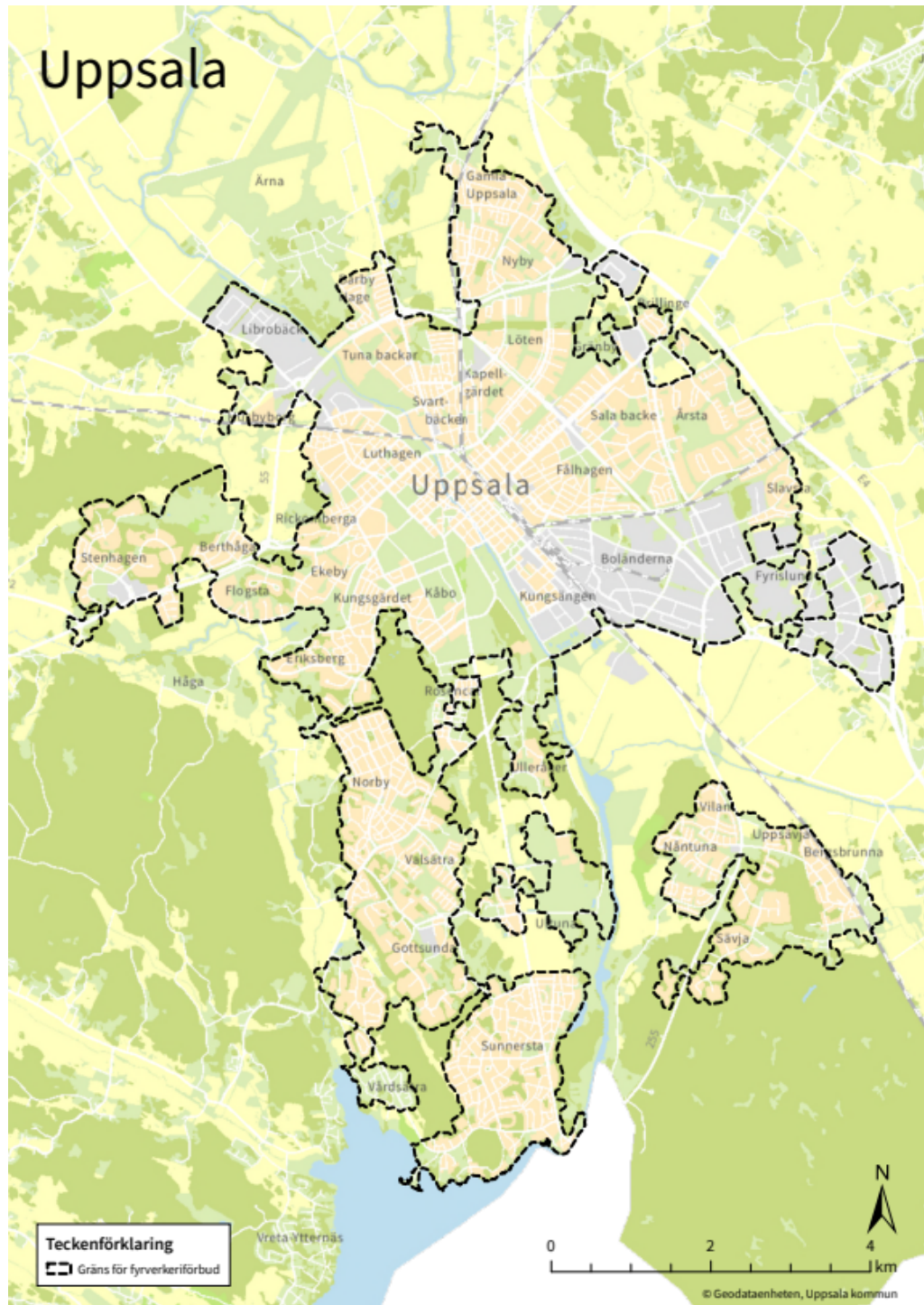

Bilaga 3 – Förbud mot användande av pyroteknik enligt 20a §

Förbudet gäller innanför de streckade linjerna i nedanstående fem tätorter:

Polismyndigheten
Lisa Sannervik

dnr KSN-2024-01379

Remissvar lokala ordningsföreskrifter, Uppsala kommun

1. Inledande sammanfattning:

Lokalpolisområde Uppsala/Knivsta har tagit del av förslag om ändringar i de lokala ordningsföreskrifterna och vill härmed framföra våra synpunkter.

2. Analys av förslaget:

- **Områden som jämställs med offentlig plats:**

Vi anser att friluftsområden och liknande områden som har tagits bort i förslaget i 3§ och därmed inte finns i nuvarande skrivning bör stå kvar. Vi anser det välmotiverat att de fortsatt bör likställas med offentlig plats för att säkerställa allmän trivsel och hygien.

- **Förändring gällande förbudszoneer för alkoholförtäring:**

Vi ser att förslaget kan ha negativa konsekvenser, och förslår en utvärdering.

- **Camping:** Vi anser det välmotiverat att friluftsområden och badplatser, som tagits bort, fortsatt anses som offentlig plats

för att motverka till exempel olaga camping och opinionsyttringar, tex aktivister som tar en plats i anspråk inför tex nybyggnation.

- **Fyrverkeri:** Vi ser att ett generellt förbud enligt bilaga 3 missar orter/platser utanför Uppsala tätort.

- **Lustgas:** Vi föreslår ett tillägg till de lokala ordningsföreskrifterna gällande brukande av lustgas i berusningssyfte på offentlig plats samt på förskole- och skolområden.

3. Förslag på ändringar:

Alkoholförbudszoneen

- LPO är oroade för förslaget med att undanta de förslagna parkerna från alkoholförbudszoneen. Vi föreslår att förslaget omprövas.

- Vi lämnar även två alternativa förslag på att tillåta alkoholförtäring vissa tider:
 - a. Vi föreslår att förändringen i Stadsparken, i bilaga 2, begränsas och att det tillåts alkoholförtäring lördag/söndag och övriga vardagar efter 17.00 under sommarsäsongen. Det skulle begränsa problematiken kring evenemang och fotbollsmatcher samt att det inte blir en frizon för missbruk under dagtid då parken bör nyttjas av tex. barnfamiljer. Stadsparken är beläget i närheten av sjukhusområdet och är ett viktigt centralt rekreationsområde.
 - b. Vad det gäller Ekonomikum parken lämnar vi ett alternativt förslag på att undanta alkoholförbudet i samband med valborgshelgen. Ekonomikum och Observatorieparken är centralt belägna parker och ligger i nära anslutning till Universitetet, kyrkogården, flera skolor, samt lekparken för barn. Vi ser att det finns en risk för att parken blir en frizon för alkoholbruk, att det eventuellt kan bli tillhåll i parken och störningar för de som bor och vistas i området.
- Vi lämnar även ett förslag på att inrätta alkoholförbud i vissa stadsdelscentrum. Tex Gottsunda centrum, Gränby centrum, Gränbystaden, Rosendals nya centrum mfl.

Fyrverkeri

- Ett alternativ är att ha ett generellt förbud i hela kommunen och att undantagstiden för polistillstånd gäller hela kommunen. Då omfattas även mindre orter och platser utanför Uppsala tätort där det i större utsträckning finns närhet till boskap.
- Det blir enklare för djur- och boskapsägare då det krävs tillstånd för fyrverkerier även utanför Uppsalas tätort.
- Ett generellt förbud i hela kommunen gynnar brottsförebyggande och repressiva insatser mot olagliga skottlossningar, bangers och sprängningar kopplat till den grova organiserade brottsligheten.

4. Konsekvensanalys alkoholförbud:

Att ta bort alkoholförbudet i de tre parkerna kan ha flera potentiella konsekvenser, både positiva och negativa. Här är några möjliga konsekvenser som kan beaktas:

Ökad användning:

Positivt: Det kan medföra fler sociala sammankomster, picknickar, grillkvällar eller evenemang. Detta kan leda till en ökad användning och ökad social kontroll framförallt kvälls- och nattetid och stärka den sociala samvaron i området.

Negativt: Samtidigt kan den ökande användningen leda till högre slitage och ökad nedskräpning, vilket kan kräva mer frekvent underhåll och städning.

Påverkan på ordning och säkerhet:

Positivt: En liberalare hållning till alkoholkonsumtion kan bidra till en mer avslappnad atmosfär och minskat behov av ingripanden från ordningsvakter eller polis vid mindre överträdelser.

Negativt: Å andra sidan kan borttagandet av alkoholförbudet leda till ökad risk för ordningsstörningar, våld eller andra brott i parkerna, särskilt på kvällar och nätter. Det kan också innebära en risk för att problematiken med alkoholmissbruk förflyttas från närliggande områden där det idag finns, till exempel Resecentrum och centrala parker. Detta kan kräva ökad övervakning eller fler patrullerande poliser för att upprätthålla ordningen och säkerheten.

Påverkan på lokalsamhället:

Positivt: Lokala restauranger och butiker kan dra nytta av den ökade aktiviteten i parkerna om fler människor lockas till att besöka parkerna.

Negativt: Boende i närheten av parkerna kan uppleva störningar i form av oljud och buller, särskilt om alkoholkonsumtionen leder till högljudda fester eller sena samlingar. Detta kan påverka deras livskvalitet och leda till klagomål.

Hälsoeffekter:

Positivt: Möjligheten att dricka alkohol i en kontrollerad och social miljö i sällskap med andra kan minska risken för problematisk alkoholkonsumtion. Närvaro av fler kapabla väktare som kan bidra till ett ansvarsfullt drickande och larma vid missförhållanden.

Negativt: Å andra sidan finns risken att ökad tillgång till alkoholkonsumtion i offentliga miljöer kan leda till ökat alkoholmissbruk eller skada folkhälsan, särskilt bland ungdomar eller andra sårbara grupper.

Administrativa konsekvenser:

Positivt: Att ta bort alkoholförbudet kan minska behovet av övervakning och verkställighet av förbudet.

Negativt: Det kan samtidigt innebära att nya regler och rutiner krävs för att hantera eventuella ordningsproblem som uppstår till följd av det slopade förbudet, vilket kan innebära nya kostnader.

Sammanfattningsvis kan ett beslut att ta bort alkoholförbudet i de tre parkerna innebära både positiva och negativa konsekvenser.

Det är viktigt att noggrant överväga hur förändringen kan påverka olika aspekter av samhällslivet och att överväga eventuella åtgärder som kan behövas för att hantera de negativa effekterna.

Sammanfattning och avslutning

Sammanfattningsvis stödjer vi förslaget i stort, men anser att justeringar är nödvändiga gällande alkoholförbudets begränsningar. Det är angeläget att noggrant överväga och planera för de potentiella effekterna av att häva alkoholförbudet på de förslagna platserna, inklusive hur man kan hantera eventuella öknings av alkoholrelaterade problem i områdena.

Vi står till förfogande för vidare dialog och utveckling av förslaget.

Enligt uppdrag:
Lisa Sannervik,

Polisinspektör
Tel: 010-5677037, 070-6770116,
e-post lisa.sannervik@polisen.se

Räddningsnämnden
Yttrande

Handläggare:
Elisabeth Samuelsson

Yttrande om förslag till Uppsala kommuns Lokala ordningsföreskrifter

Den gemensamma räddningsnämnden för Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner har tagit del av remiss av Uppsala kommuns reviderade lokala föreskrifter, ert diarienummer KSN-2024-01379

Räddningsnämnden har inget att erinra mot förslaget. Föreskrifterna gällande fyrverkerier och andra pyrotekniska varor är tydliga och väl avvägda. Räddningsnämnden tycker också att föreskrifterna tydligt beskriver vikten av att räddningsvägar, uppställningsplatser, brandposter, brandsläckningsutrustningar, rökluckor och utrymningsvägar inte blockeras och att räddningstjänstens arbete inte hindras.

Räddningsnämnden

Tobias Lundblad
Ordförande

Rosalind Göthberg
Sekreterare

Till kommunledningskontoret

Remissvar på Förslag till lokala ordningsföreskrifter KSN-2024-01379

Barnombudet vill härmed lämna ett spontansvar angående förändringen av lokala ordningsföreskrifter.

I ärendet saknas bedömning av konsekvenser för barnets rättigheter. I kommunens Mål och budget står att barnets bästa ska sättas i främsta rummet. Innebörden av det är att frågan ska beredas och finnas med inför beslut som påverkar barn.

I föreliggande förslag ser Barnombudet att framför allt frågan om förtäring av alkohol i Stadsparken är något som i högsta grad berör barn och därmed bör få en konsekvensbedömning.

I undersökningar där barn beskriver hur de upplever när deras föräldrar dricker alkohol framkommer att även konsumtion av små mängder leder till negativ påverkan för barnen, som då känner sig otrygga. Cirka 20 % av barn i Sverige lever dessutom med minst en förälder som har beroendesjukdom.

Det finns en stark koppling mellan ordningsstörningar, våld och alkohol. Vålds- och otrygghetsaspekten berör såväl situationer inom familjen som på offentlig plats med främmande människor.

En förändring av ordningsföreskrifterna som gör att det skulle bli tillåtet att förtära starkare alkoholdrycker i en familjebetonad park, som också innehåller en stor populär central lekpark, riskerar därför att leda till negativa konsekvenser för många barn.

I det beslut som gäller idag är det förbud att förtära spritdrycker, vin och starköl inom anläggningar för lek. Förslaget som ligger nu innebär att lekplatsen i Stadsparken skulle undantas från det förbudet. Många av gräsyrtorna runt omkring lekplatsen används i stor utsträckning av familjer idag, även om gräsyrtorna inte har en anläggning för lek.

Förutom de yngre barn som följer med föräldrar till parken kan ett sådant här beslut också påverka tonåringar som är där med myndiga kompisar. Det blir ett tillfälle som utvidgar tillgängligheten, och kan därmed bidra till ökad konsumtion hos de som ännu inte själva har tillåtelse att köpa alkohol.

I ärendebeskrivningen finns formuleringar om ”respektfull förtäring”. Ett sådant synsätt på alkoholförtäring synkar dock inte med den problematik som många har kopplat till beroende och hur även låg konsumtion kan skapa otrygghet för barn.

Barnombudet uppmanar till att det görs en bedömning av barnets bästa som tar in barns behov och barns åsikter utifrån forskning och/eller dialoger. Det finns mycket forskning att luta sig mot inom området.

Lisa Skiöld

Verksamhetschef på Barnombudet